

Utbildningsnämnden

Teresia Granlund | Utvecklingsledare
0734-64 72 10 | teresia.granlund@bollebygd.seDnr : **UN2020/61-3**

Utbildningsdepartementet

Yttrande angående Nya regler för skolor med konfessionell inriktning (SOU:2019:64)

Dnr U 2020/00060/S

Yttrandet är begränsat till de områden som bedöms direkt beröra kommunen antingen som huvudman eller tillstånds- och tillsynsansvarig. Remissvaret följer i huvudsak betänkandets disposition.

Kapitel 11 Förslag på definitioner

Bollebygds kommun ställer sig positiv till förslagen i följande avsnitt:

- **11.3.2 Begreppen utbildning och undervisning bör behållas i skolförfattningarna**
- **11.3.3 Ändrad definition av undervisning**
- **11.3.4 Ändrade definition av utbildning**
- **11.4.2 Vilka begrepp behöver definieras?**
- **11.4.3 Definition av konfessionella inslag**
- **11.4.5 Definition av konfessionell inriktning**
- **11.4.6 Definition av icke-konfessionell inriktning**

Kapitel 12 Förslag som rör ägar- och ledningsprövning

Avsnitt 12.3.4 Det är inte lämpligt att införa särskilda krav enbart för huvudmän för fristående verksamheter med konfessionell inriktning

Bollebygds kommun delar utredningens bedömning att det inte ska införas särskilda krav enbart för huvudmän för fristående verksamheter med konfessionell inriktning.

Avsnitt 12.4.2 Grundläggande demokratiska principer bör lyftas fram vid ägar- och ledningsprövning samt avsnitt 12.5.1 Den enskildes förmåga att bedriva en utbildning som överensstämmer med värdegrunden ska även prövas med utgångspunkt i demokrativillkor

1 januari 2019 infördes nya bestämmelser i skollagen om ägar- och ledningsprövning av fristående verksamheter. Reglerna innebar utökade krav på ledning och ägare i fristående skolor och förskolor och därmed även utökade krav på resurser och kompetens hos kommunerna i arbetet med att bedöma när kraven är uppfyllda. Utredningen föreslår att de nuvarande bestämmelserna om ägar- och ledningsprövning av enskilda som vill bli godkända som huvudmän enligt skollagen bör kompletteras med en prövning av enskilda som fokuserar på vissa centrala demokratiska principer.

12.5.2 Demokrativillkor

Bollebygds kommun är positiv till betänkandets intentioner att ”*minimera riskerna för att fysiska eller juridiska personer som företräder åsikter och ageranden i strid med samhällets grundläggande demokratiska principer godkänns som huvudman för skollagsreglerad verksamhet*”. Frågan är dock vilken praktisk betydelse de föreslagna demokrativillkoren skulle få. Redan idag ska en lämplighetsbedömning av den enskilde göras inom ramen för ägar- och ledningsprövningen. Demokrativillkoren beskrivs i betänkandet som en komplettering till denna prövning. Både dagens lämplighetsbedömning samt de föreslagna demokrativillkoren ställer krav på resurser i form av tid och kompetens för att genomföra utredning och tolka resultatet. Redan idag finns stora skillnader i hur kommunernas förutsättningar att genomföra dessa uppgifter. Ytterligare krav torde öka på de skillnader som finns mellan kommunerna och därmed också skapa större rättsosäkerhet.

12.5.3 Hur demokrativillkor ska beaktas vid tillsyn och återkallelse av godkännande

Att Skolinspektionen och kommunerna ska utöva tillsyn över att enskilda som godkänts av respektive myndighet fortlöpande uppfyller demokrativillkoren innebär en utökning av tillsynsansvaret vilket framgår under avsnitt 12.7.1.

12.6.1 Huvudmannaförsäkringen

Betänkandet föreslår att fysiska personer som önskar bli godkända som huvudmän för enskilt bedriven verksamhet enligt skollagen ska vid sin ansökan om godkännande lämna en huvudmannaförsäkringen. Bollebygds kommun har inget att erinra mot förslaget.

12.7.1 Huvudmannaförsäkringen och kompletterad ägar- och ledningsprövning ger utökade möjligheter för tillsyn

Bollebygds kommun ställer sig tveksam till slutsatsen att förslagen ger godkännande- och tillsynsmyndigheterna ”nya och effektiva verktyg för att granska presumtiva och befintliga huvudmän”. Även om verktygen är delvis nya så ser Bollebygds kommun att för att de ska kunna bli effektiva så krävs en organisation och kompetens som är svår för framförallt mindre kommuner att skapa. Snarare skapar det en ökad belastning på kommunerna för det fall ansvaret för godkännande och tillsyn fortsatt ska ligga på kommunernas ansvar. Om ansvaret istället flyttas till en central myndighet skapas större möjligheter för att använda de nya verktygen på ett effektivt sätt.

12.7.2 Stödmaterial om ägar- och ledningsprövning och huvudmannaförsäkringen

Bollebygds kommun ställer sig positiv till att en skolmyndighet får i uppdrag att ta fram stödmaterial för kommunerna vad gäller ägar- och ledningsprövning i förhållande till demokrativillkor samt huvudmannaförsäkringen.

Kapitel 13 Förslag om anmälningsskyldighet och övervägande om tillsyn av fristående förskolor

13.1 En anmälningsskyldighet när det gäller konfessionell inriktning

Bollebygds kommun ställer sig positiv till förslaget att enskild som ansöker om att bli godkänd som huvudman för skollagsreglerad verksamhet i sin ansökan ska ange om den sökta verksamheten ska ha en konfessionell inriktning.

13.2 En samlad godkännandeprovning och tillsyn för fristående förskolor och vissa fristående fritidshem

I betänkandet beskrivs att landets kommuner har vitt skilda förutsättningar att fullgöra uppdraget kring godkännandeprovning och tillsyn för fristående skolor och vissa fristående fritidshem. Vidare konstateras att många kommuner inte har tillräckliga förutsättningar att

utföra tillsynen på ett rättssäkert sätt. Bollebygds kommun instämmer i den beskrivning som görs i betänkandet. Förutsättningarna i kommunerna ser väldigt olika ut utifrån bl.a. storlek, antal fristående verksamheter och organisation av förvaltningar. Resultatet är att rättsäkerheten, både för de enskilda huvudmännen men framförallt för barn och elever, påverkas. Detta syns inte minst i hur olika bedömningar olika kommuner gör av samma huvudman. Bollebygds kommun är därför positiv till att uppgifterna att godkänna och utöva tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte tillhör en fristående skolenhet flyttas från kommunerna till en central myndighet.

Kapitel 14 Förslag om skolavslutningar och andra traditionella högtider

Bollebygds kommun har inget att erinra gällande förslagen i följande avsnitt:

- **14.4.1 Avslutningar och uppmärksammande av traditionella högtider i gudstjänstlokaler**
- **14.4.2 Särskilda överväganden vid aktiviteter i gudstjänstlokaler**
- **14.4.4 Upplysning om frivillighet**

BOLLEBYGDS KOMMUN
Utbildningsnämnden

Annelie Fischer
Förvaltningschef